

Samenvatting

Het college van burgemeester en wethouders vraagt de gemeenteraad om de geactualiseerde Bodemkwaliteitskaart gemeente Maastricht 2019 vast te stellen en de Nota Bodembeheer gemeente Maastricht 2012 aan te passen. Het ontwerpbesluit heeft van 13 december 2018 tot 25 januari 2019 ter inzage gelegen en er zijn geen zienswijzen ingediend. De bodemkwaliteitskaart vormt de basis voor het gemeentelijk bodembeleid en wordt gebruikt om de kwaliteit van grond aan te tonen. De kaart dient iedere vijf jaar geactualiseerd te worden.

Beslispunten

1. In gevolg op het ontwerpraadsraadsbesluit van 27 november 2018 de gemeenteraad van Maastricht voor te stellen definitief te besluiten om de geactualiseerde Bodemkwaliteitskaart gemeente Maastricht 2019 vast te stellen.
2. De gemeenteraad van Maastricht voor te stellen om de wijzigingen via het bijgevoegd erratum aan de Nota Bodembeheer 2012 toe te voegen.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 26 februari 2019:

Conform.

1. Aanleiding

Een bodemkwaliteitskaart brengt de milieu hygiënische kwaliteit van de bodem in beeld. Dit beeld is de vertaling van statistische berekeningen van de bodemgegevens zoals die in het gemeentelijk bodeminformatiesysteem aanwezig zijn. De gegevens van de Bodemkwaliteitskaart uit 2012 hebben de basis gevormd voor het gemeentelijk bodembeleid, zoals vastgelegd in de Nota Bodembeheer 2012. Hoofdpunten in deze nota zijn, de omgang met de diffuse bodemverontreiniging, hergebruik van grond, terugsaneerwaarden bij bodemsanering en toetsing van de bodemkwaliteit bij wijzigingen van ruimtelijk gebruik.

De bodemkwaliteitskaart Maastricht 2012 mag in een groot deel van Maastricht bij handelingen in of op de bodem als bewijsmiddel worden gebruikt.

Zowel de bodemkwaliteitskaart van 2012 als de Nota bodembeheer van 2012 zijn medio 2013 door de raad vastgesteld. Volgens een landelijke richtlijn dient een bodemkwaliteitskaart om de 5 jaar en een beleidsnota om de 10 jaar geactualiseerd te worden.

Deze actualisatie heeft plaatsgevonden en is weergegeven in bijgevoegde bijlage Bodemkwaliteitskaart gemeente Maastricht 2019.

De nieuwe geactualiseerde “Bodemkwaliteitskaart gemeente Maastricht 2019” wijkt op een aantal punten af van de kaart uit 2012. De meest relevante wijzigingen zijn geografisch van aard en betreffen:

- Het plangebied van de A2; was in de kaart van 2012 vanwege de werkzaamheden uitgesloten en is nu weer in de kaart opgenomen. Hierbij wordt het gedeelte gelegen boven de tunnelbak (gezien de gerealiseerde betere bodemkwaliteit) als een nieuw apart deelgebied beschouwd.
- Het plangebied Noorderbrug; is niet opgenomen in de kaart omdat er ten behoeve van de werkzaamheden in 2016 voor dit deelgebied een aparte kaart is vastgesteld en de werkzaamheden nog steeds in uitvoering zijn.
- Het bedrijfsterrein van de ENCI was uitgesloten maar is nu in de kaart opgenomen.

Met uitzondering van de kwaliteit van de grond die is toegepast boven de tunnel van de A2 wijkt de kwaliteit van de grond op basis van de nieuwe kaart niet significant af van de oude kaart.

Verder blijkt uit de nieuwe kaart dat de gemiddelde bodemkwaliteit van de deelgebieden zowel in positieve als in negatieve zin iets afwijkt ten opzichte van de van de kaart uit 2012.

Uit de kaart van 2019 blijkt dat de gemiddelde bodemkwaliteit met uitzondering van het deelgebied “Buitengebied ” overeenkomt met de bodemkwaliteitsklasse Industrie. Op basis van de kaart uit 2012 is de gemiddelde bodemkwaliteit van het deelgebied Ophoging slechter dan de gemiddelde bodemkwaliteit van de geactualiseerde kaart. Dit verschil wordt zeer waarschijnlijk veroorzaakt

doordat voor de berekening gebruik is gemaakt van de gehele dataset terwijl voor de kaart van 2012 gebruik is gemaakt van alleen de periode 2002-2012.

De reden om nu de gehele dataset te gebruiken komt voort uit het gegeven dat de betrouwbaarheid van de gemiddelde waarde toeneemt naarmate de omvang van een reeks groter is.

De milieu hygiënische bodemkwaliteit van de geactualiseerde kaart wijkt niet significant af van de kaart uit 2012 daarom is het bodembeleid zoals vastgesteld in de Nota bodembeheer 2012 nog steeds van toepassing.

Dit gegeven rechtvaardigt de aanpak dat, met uitzondering van het deelgebied Buitengebied, Tunnel en op specifieke locaties, in het gehele stedelijke gebied van Maastricht grond met een bodemkwaliteitsklasse Industrie mag worden toegepast/hergebruikt. In het Buitengebied en op kinderspeelplaatsen mag alleen grond met een betere bodemkwaliteit (minimaal bodemkwaliteitsklasse Wonen) worden hergebruikt. Bij volkstuinen en in het deelgebied boven de tunnel mag alleen hele schone grond met bodemkwaliteitsklasse AW 2000 worden toegepast. Ons gemeentelijk bodembeleid zoals vastgesteld in de Nota bodembeheer gemeente Maastricht 2012 wijkt af van het landelijk generiek bodembeleid. Deze afwijking is het gevolg het eeuwenlange gebruik, overstromingen van de Maas en haar zijrivieren en de keramische industrie. Hierdoor is de bodem verontreinigd. De verontreiniging is niet terug te voeren tot de bron en de omvang is eveneens niet strak te omkaderen. Derhalve wordt gesproken over een diffuse bodemverontreiniging.

Deze verontreiniging vormt als het ware een deken over Maastricht. De kwaliteit van de grond is hierdoor slechter dan de gemiddelde landelijk kwaliteit.

Het beleid ten aanzien van het toepassen/hergebruik van grond is vastgelegd in het Besluit bodemkwaliteit. Dit besluit kent de functies; Landbouw/Natuur, Wonen en Industrie. De bodemkwaliteit die hieraan gekoppeld is, is respectievelijk, AW2000, Wonen en Industrie.

Volgens het landelijk generiek beleid mag in beginsel alleen grond op een locatie worden toegepast/hergebruikt als de kwaliteit overeenkomt met de kwaliteit van de grond waar(op) deze wordt toegepast/hergebruikt (ontvangende bodem) en overeenkomt met de kwaliteit die past bij het gebruik/functie. Dit is een zogenaamde dubbele toets waarbij de meest strenge waarde geldt.

Voor grote delen van het grondgebied van Maastricht betekent dit dat grond die vrijkomt (b.v. als gevolg van bouwwerkzaamheden) niet meer in hetzelfde gebied mag worden toegepast/hergebruikt. Wanneer namelijk grond uit deelgebieden met de functie Landbouw/ Natuur of Wonen vrijkomt, kan deze niet meer in hetzelfde deelgebied worden toegepast/hergebruikt, simpelweg omdat de kwaliteit niet overeenkomt met de functie.

Dit heeft tot gevolg dat er veel extra kosten moeten worden gemaakt om de grond af te voeren wat tot stagnatie van ruimtelijke ontwikkelingen zal leiden.

Om dit te voorkomen heeft de wetgever de mogelijkheid geboden om af te wijken van het landelijk generiek bodembeleid.

De voorwaarden hiervoor zijn echter dat afwijkingen absoluut niet mogen lijden tot risico's en het afwijkend beleid door de raad moet worden vastgesteld.

In het gemeentelijk bodembeleid zoals vastgelegd in de Nota bodembeheer 2012 is er onder andere voor gekozen dat met uitzondering van het deelgebied Buitengebied, en op specifieke locaties in het gehele stedelijk gebied van Maastricht grond met bodemkwaliteitsklasse Industrie mag worden hergebruikt. In het Buitengebied en op kinderspeelplaatsen mag allen grond met bodemkwaliteitsklasse Wonen worden toegepast/hergebruikt. Bij volkstuinen mag alleen grond met de kwaliteit AW2000 worden toegepast.

Om eventuele humane en ecologisch risico's als gevolg van onze specifieke afwijkingen ten opzichte van het landelijk generiek beleid te toetsen is gebruik gemaakt van de zogenaamde risico toolbox. Dit is een door de overheid ontwikkeld instrument om te na te gaan of de bodemkwaliteit bij het actueel gebruik tot risico's leidt.

Uit de resultaten van deze toets blijkt dat de afwijkende bodemkwaliteit van de grond bij het actueel gebruik niet leidt tot humane en ook niet tot ecologische risico's.

Ook is ervoor gekozen om de kwaliteit van de bovengrond en de ondergrond gelijk te stellen. Het is immers weinig zinvol om strengere eisen te stellen voor de ondergrond dan voor de bovengrond. In de ondergrond zijn immers beduidend minder contactmogelijkheden met de verontreiniging dan in de bovengrond. Vanuit risico gestuurd beleid is het dan ook in feite zinloos om te streven naar een schonere ondergrond.

Conform het Besluit bodemkwaliteit dient daarom de geactualiseerde kaart en wijzigingen in de nota door de raad te worden vastgesteld.

Omdat ons beleid nog steeds van toepassing is, is het niet wenselijk/niet noodzakelijk om de gehele nota nu opnieuw vast te stellen. Bovendien heeft het de voorkeur om met het actualiseren van de Nota bodembeheer 2012 te wachten totdat definitief bekend is hoe het Aanvullingsbesluit bodem in de Omgevingswet gaat landen.

De wijzigingen, met name geografisch van aard, zullen via een erratum aan de Nota bodembeheer gemeente Maastricht 2012 worden toegevoegd.

2. Context

De geldigheid van de gemeentelijke bodemkwaliteitskaart verloopt in 2018. Deze kaart vormt o.a. de basis voor het gemeentelijk bodembeleid. Bovendien mag de kaart in grote delen van Maastricht bij graven in en hergebruik van grond als bewijsmiddel worden gebruikt om de kwaliteit van de grond aan te tonen. Hierdoor is een volledig bodemonderzoek in veel gevallen niet (meer) nodig.

Omdat de geldigheid van de kaart eind 2018 verloopt, is het noodzakelijk om de kaart te actualiseren en de wijzigingen op te nemen in de Nota Bodembeheer.

3. Gewenste situatie

Een geactualiseerd Bodemkwaliteitskaart en een conform erratum aangepaste Nota Bodembeheer.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Het beleid t.a.v. hergebruik van grond is risico gestuurd, wat wil zeggen dat hergebruik van grond met bodemkwaliteitsklasse Industrie maximaal wordt gefaciliteerd en dit bij het gebruik Wonen niet leidt tot risico's voor de volksgezondheid.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Dit voorstel heeft geen gevolgen voor een of meerdere organisatieonderdelen.

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing.

8. Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. Participatie tot heden

De raad heeft ingestemd met het ontwerpbesluit.

11. Voorstel

1. In gevolg op het ontwerpraadsraadsbesluit van 27 november 2018 de gemeenteraad van Maastricht voor te stellen definitief te besluiten om de geactualiseerde Bodemkwaliteitskaart gemeente Maastricht 2019 vast te stellen.
2. De gemeenteraad van Maastricht voor te stellen om de wijzigingen via het bijgevoegd erratum aan de Nota Bodembeheer 2012 toe te voegen.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Zie bijgaand raadsvoorstel.

Collegievoorstel